

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: Š. Ch.
bytem X.

proti
žalovanému: Krajský úřad Kraje Vysočina
se sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2018, č. j. KUJI 85930/2018, sp. zn. OOSČ 815/2018 OOSC/209,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce řídil vozidlo, přestože nedisponoval řidičským oprávněním. Namítá ovšem, že nevěděl o uloženém zákazu řízení motorových vozidel. Rozhodnutí o tomto zákazu mu totiž zaslali na adresu trvalého pobytu, kde se nezdržuje. Kromě toho žalobce napadá postup přestupkového orgánu, který na žádost žalobce nenařídil ústní jednání.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Dne 5. 8. 2017 policejní hlídka kontrolovala žalobce na Kainarově ulici v Jihlavě. Zjistila, že ke dni 30. 5. 2017 pozbyl řidičské oprávnění. Přišel o něj na základě rozhodnutí Městského úřadu Znojmo („MÚ Znojmo“) ze dne 31. 3. 2017, č. j. MUZN 33224/2017 („rozhodnutí o zákazu řízení“). MÚ Znojmo žalobci uložil zákaz řízení motorových vozidel na dobu dvou měsíců. Rozhodnutí o zákazu řízení nabylo právní moci dne 30. 5. 2017. Zákaz řízení tedy trval do 30. 7. 2017. Žalobce si ovšem do dne kontroly policejní hlídkou nepožádal o vrácení řidičského oprávnění. Proto podle policie před kontrolou porušoval § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“). Motorové vozidlo podle něj může řídit pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel. Žalobce si o vrácení řidičského oprávnění požádal dne 9. 8. 2017. Městský úřad Blatná, odbor dopravy („MÚ Blatná“) mu jej vrátil rozhodnutím ze dne 11. 8. 2017.
3. Policie pro podezření žalobce ze spáchání přestupku věc dne 17. 8. 2017 oznámila Magistrátu města Jihlavy, odboru dopravy („Magistrát“). Ten si vyžádal od MÚ Blatná výpis z evidenční karty žalobce v centrálním registru řidičů. V něm se uvádí blokáce řidičského oprávnění žalobce od 30. 5. 2017 do 10. 8. 2017. Magistrát následně vydal příkaz, kterým shledal žalobce vinným z nedbalostního spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky. Žalobce si ovšem podal odpor.
4. V dalším průběhu řízení Magistrát vyzval žalobce k vyjádření se k podkladům rozhodnutí. Zmocněnec žalobce této možnosti využil a uvedl, že ze záznamu v registru řidičů je zcela zřejmé, že žalobce dne 30. 5. 2017 pozbyl řidičské oprávnění a dne 5. 8. 2017 řídil, aniž by byl jeho držitelem. Dodal ovšem, že MÚ Znojmo měl pochybit při doručování rozhodnutí o zákazu řízení. Proto u něj zmocněnec žalobce požádal o určení neplatnosti doručení rozhodnutí o zákazu řízení, prominutí zmeškání úkonu a navrácení v předešlý stav. S tím spojil odvolání proti rozhodnutí o zákazu řízení.
5. MÚ Znojmo ovšem návrhu na určení neplatnosti doručení nevyhověl (sp. zn. SMUZN 10789/2016; „rozhodnutí MÚ Znojmo“). Konstatoval, že rozhodnutí o zákazu řízení bylo řádně doručeno na základě fikce doručení a žalobce nevyužil možnosti uvést jinou adresu jako adresu pro doručování. Žalobce sice ve svém podání namítal, že mu zhruba o rok dříve ve vztahu k jinému přestupkovému řízení MÚ Znojmo na e-mailovou žádost doručil informace o možnostech úhrady pokuty na adresu ve Vřetanech. Tím ale MÚ Znojmo nepřesvědčil. V rozhodnutí MÚ Znojmo se naopak zdůrazňuje, že žalobce neučinil žádná opatření za účelem zajištění si doručování pošty, která by s ohledem na tvrzenou nepřítomnost žalobce v místě trvalého bydliště byla žádoucí.
6. Žalobce proto proti rozhodnutí MÚ Znojmo podal odvolání ke Krajskému úřadu Jihomoravského kraje („KÚ JMK“). Ve vztahu k řízení vedeném Magistrátem šlo podle zmocněnce žalobce o předběžnou otázku. Proto navrhoval, aby Magistrát řízení přerušil. Tomuto návrhu Magistrát vyhověl a řízení o přestupku přerušil.

7. KÚ JMK odvolání žalobce, kvůli kterému Magistrát přerušil řízení, zamítl a nevyslyšel tak žalobcovu argumentaci týkající se doručování rozhodnutí o zákazu řízení (rozhodnutí ze dne 4. 4. 2018, č. j. JMK 50665/2018; „rozhodnutí KÚ JMK“). Pro opožděnost zamítl i odvolání proti rozhodnutí o zákazu řízení. Námitky žalobce o pobytu v zahraničí, kvůli kterému se nemohl s písemností seznámit, a absenci místa, kam by bylo možné vložit oznámení o neúspěšném doručení zásilky, KÚ JMK považoval za nedůvodné. Pokud žalobce odjížděl do zahraničí, věděl, že MÚ Znojmo bude rozhodovat o jeho obvinění z přestupku. Neučinil však žádná opatření, aby si informace o doručení písemnosti zajistil. Jím uváděné skutečnosti pak nedosahují závažnosti předvídané § 24 a § 41 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“). Musí jít o skutečnosti mimořádné a nahodilé, které vznikly bez zavinění žadatele.
8. Ze spisového materiálu (ani z úřední činnosti krajského soudu) neplyne, že by žalobce proti tomuto rozhodnutí KÚ JMK podal žalobu. To učinil jen ve vztahu ke svému poslednímu neúspěšnému pokusu, jak zvrátit rozhodnutí o zákazu řízení - návrhu na obnovu řízení původního přestupkového řízení u MÚ Znojmo. Krajský soud tuto žalobu zamítl rozsudkem ze dne 31. 4. 2019, č. j. 73 A 19/2018-50. Žalobce proti němu nepodal kasační stížnost.
9. Magistrát každopádně po právní moci rozhodnutí KÚ JMK pokračoval v řízení, které je předmětem této věci. Zmocněnec žalobce požadoval opětovné přerušování řízení a nařízení ústního jednání. Navrhoval, aby si Magistrát vyžádal relevantní přestupkové spisy MÚ Znojmo. Magistrát tyto návrhy žalobce zamítl. K návrhu na nařízení ústního jednání uvedl, že jeho konání není nezbytné k uplatnění procesních práv žalobce, protože již není třeba provádět další dokazování. Přestupek žalobce podle Magistrátu řádně dokumentují listinné důkazy ve spisu (rozhodnutí Magistrátu ze dne 17. 8. 2018, sp. zn. MMJ/OD/17540/2017/19; „nenařízení ústního jednání“). K návrhu na dokazování spisy MÚ Znojmo Magistrát uvedl, že hodnocení postupu tohoto správního orgánu příslušelo KÚ JMK, který tak učinil a neshledal na postupu MÚ Znojmo žádné pochybení.
10. Magistrát rozhodnutím ze dne 20. 8. 2018, sp. zn. SZ-MMJ/OD/17540/2017/20 („rozhodnutí Magistrátu“), shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, protože žalobce nedbalostně porušil § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu a řídil motorové vozidlo bez řidičského oprávnění. Za to mu uložil pokutu ve výši 25.000 Kč a zákaz řízení na dobu 12 měsíců. Podle předložených důkazů obsažených ve spisu byl přestupek podle Magistrátu spolehlivě prokázán.
11. Žalobce se odvolal. Namítal, že Magistrát odmítl jeho procesní návrhy bez relevantního důvodu. Tím žalobci odepřel možnost uplatnit jeho práva. V celém řízení vlastně vůbec neprobíhalo dokazování. Žalobce také namítal, že výpisy z registru řidičů nepodléhají presumpci správnosti. Žalovaný však nejprve zamítl odvolání proti dílčím procesním rozhodnutím Magistrátu (včetně nenařízení ústního jednání – rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2018, č. j. KUJI 85918/2018; „potvrzení nenařízení ústního jednání“). Odvolání žalobce v meritě věci poté zamítl a rozhodnutí Magistrátu potvrdil rozhodnutím ze dne 19. 11. 2018, č. j. KUJI 58930/2018, sp. zn. OOSČ 815/2018 OOSC/209 („rozhodnutí žalovaného“).
12. Magistrát podle žalovaného rozhodl na základě spolehlivě zjištěného skutkového stavu. Žalobce měl v průběhu řízení možnost se seznámit se všemi podklady ve spisu a vyjádřit se

k nim. Podklady listinného charakteru, které jsou trvalou součástí spisového materiálu, nebylo třeba provádět jako důkaz při ústním jednání podle § 53 odst. 6 správního řádu, popř. mimo ústní jednání podle § 51 odst. 2 správního řádu. Pokud Magistrát shledal, že není třeba dalšího dokazování, protože shromážděné podklady pro vydání rozhodnutí postačují, a sám žalobce žádné důkazy, u kterých je nutné konat ústní jednání, nenavrhol, pak Magistrát postupoval v souladu se zákonem, jestliže jednání nenařídil. Magistrát žalobce na jeho procesních právech nezkrátil. Údaje ve výpisu z registru řidičů Magistrát důvodně považoval za věrohodné.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

13. Žalobce namítá, že mu správní orgány neumožnily se ve věci ústně vyjádřit. Opakovaně navrhoval, aby se konalo ústní jednání, ale Magistrát jej nenařídil. Pokud by se konalo, jistě by pochopil, že se přestupek nestal. Žalobce tvrdí, že celé řízení neproběhlo spravedlivě a uložený trest je nezákonný. Svým způsobem dostal tři tresty: pokutu, zákaz řízení a ztrátu zaměstnání.
14. Žalobce uvádí, že je již 20 let profesionálním řidičem nákladních vozidel. O uložení zákazu řízení nevěděl, protože mu MÚ Znojmo rozhodnutí o zákazu řízení zaslal na adresu trvalého bydliště, kde již víc jak 15 let nebydlí. Žalobce přitom podle svých slov MÚ Znojmo sdělil adresu pro doručování. O zákazu řízení se dozvěděl až při kontrole policie v Jihlavě. V té době již zákaz řízení neměl. Policie mu sdělila, že nemá řidičské oprávnění. To ho překvapilo, protože byl v domnění, že mu veškerá pošta přijde do místa, které MÚ Znojmo sdělil. Není logické, že by si jako profesionální řidič nepožádal o vrácení řidičského oprávnění, pokud by věděl, že ho nemá. Pokud by o zákazu řízení tušil, požádal by si po měsíci o vrácení řidičského oprávnění, než aby riskoval řízení bez řidičského oprávnění. Chybu udělal MÚ Znojmo při doručování.
15. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě jen odkázal na své rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci krajským soudem

16. Žaloba splňuje podmínky své přípustnosti. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.).
17. V průběhu řízení došlo ke změně ve složení soudu. Samosoudkyni, která doposud ve věci rozhodovala, ke dni 31. 12. 2020 zanikla funkce soudkyně z důvodů podle § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. V souladu s platným rozvrhem práce krajského soudu pro rok 2021 byla tato věc přidělena novému samosoudci.
18. Žaloba *není důvodná*.
19. Žalobce vznáší dva žalobní body: a) že se v průběhu správního řízení nekonalo ústní jednání, ačkoliv to žalobce požadoval, b) že neobdržel rozhodnutí o zákazu řízení, a proto nevěděl, že řídí motorové vozidlo bez řidičského oprávnění. Krajský soud nyní tyto dvě námitky v uvedeném pořadí posoudí.

IV. a) Nekonání ústního jednání

20. Žalobce namítá, že požadoval nařízení ústní jednání. Magistrát však tomuto návrhu nevyhověl a neumožnil tak žalobci, aby jej přesvědčil, že přestupek nespáchal.

21. Podle § 80 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky („zákon o odpovědnosti za přestupky“) platí, že správní orgán *může* nařídit ústní jednání. Ustanovení § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky pak dodává: „*Správní orgán nařídí ústní jednání na požádání obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv; jinak návrh zamítne usnesením, které se oznamuje pouze obviněnému. (...)*“
22. Zákon tedy dává správnímu orgánu prostor, aby posoudil, zda je ústní jednání nezbytné k uplatnění práv obviněného. Povinnost nařídit ústního jednání vzniká až poté, co správní orgán tuto nezbytnost uzná. Správní orgán proto musí zvažovat, jaké důkazní prostředky bude třeba provést. Jinými slovy posuzuje, zda tedy bude možné vycházet pouze z předložených listin, podkladů od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, resp. skutečností známých správnímu orgánu ze své úřední činnosti, které by bylo možné posoudit bez nařízení ústního jednání, nebo bude třeba provádět výslech svědků či (§ 82 zákon o odpovědnosti za přestupky) či výslech obviněného v rámci nařízeného ústního jednání.
23. Pro případ, že správní orgán shledá, že nařízení ústního jednání není třeba a nevyhoví tak návrhu obviněného na jeho nařízení, zákon o odpovědnosti za přestupky obsahuje procesní pojistku: správní orgán v takovém případě musí vydat usnesení, ve kterém odůvodní tento svůj postoj. Proti tomuto usnesení se pak obviněný může bránit odvoláním u nadřízeného orgánu, který posoudí, zda nenařízení ústního jednání v konkrétních okolnostech věci odpovídalo zákonu.
24. Magistrát v této věci dospěl k závěru, že nařízení ústního jednání nebylo nutné. Nenařízení ústního jednání odůvodnil tím, že již není třeba provádět další dokazování, protože přestupek žalobce řádně dokumentují listinné důkazy ve spisu. Žalovaný v potvrzení nenařízení ústního jednání zdůraznil, že se žalobce několikrát v průběhu řízení mohl seznámit s podklady rozhodnutí, měl možnost navrhnout jiné důkazy a činit další návrhy. Toho využil a do spisu přiložil listinné podklady (kopie dokumentů týkajících se přestupkového řízení vedeného MÚ Znojmo) a navrhoval vyžádání si daného přestupkového spisu. Magistrát po přerušení řízení doplnil do spisu pravomocná rozhodnutí KÚ JMK týkající se doručení rozhodnutí o zákazu řízení. Přestupkový spis MÚ Znojmo si nevyžádal s odkazem na skutečnost, že přezkum jeho postupu je v gesci KÚ JMK. Žalovaný upozornil, že další důkazy (např. svědecké výpovědi) nenavrhoval. Proto nebylo nutné provádět dokazování při ústním jednání. Zmocněnec žalobce se s kompletním spisovým materiálem seznámil a mohl se k němu vyjádřit, což také učinil. Listiny zůstaly součástí spisu, proto Magistrát nemusel provádět důkaz listinu při ústním jednání podle § 53 odst. 6 správního řádu. Tento postup se použije jen v případech, ve kterých listiny součástí spisu nezůstávají. Na základě těchto důvodů tak žalovaný zamítl odvolání žalobce proti nenařízení ústního jednání.
25. Uplatnily se tedy všechny zákonem předvídané záruky ochrany procesních práv žalobce, které předvídá § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Magistrát nenařídil ústní jednání na žádost žalobce, protože neshledal, že by jeho nařízení bylo nezbytné k uplatnění práv žalobce. Nenařízení ústního jednání pak odpovídajícím způsobem odůvodnil. Podle krajského soudu je odůvodnění nenařízení ústního jednání logické a přesvědčivé. Přestupek, o nějž ve věci jde – tedy, zda žalobce řídil v době, kdy neměl řidičské oprávnění – opravdu v dostatečné míře dokládaly listinné podklady, které obsahoval spis. S nimi se žalobce, resp. jeho zmocněnec seznámil a měl možnost je napadnout či doplnit jiné

podklady a důkazní prostředky. V řízení před Magistrátem tedy žalobce měl adekvátní příležitost uplatnit svá procesní práva a bránit se vůči obvinění z přestupku.

26. Žalobce s tím nesouhlasil a podal proti nenařízení ústního jednání odvolání, jak mu to relevantní právní práva umožňuje a předvídá. Žalovaný pak potvrzení nenařízení ústního jednání opět přesvědčivě odůvodnil a vysvětlil adekvátním způsobem, proč v konkrétních okolnostech této věci Magistrát nemusel ústní jednání nařizovat (viz bod 24 výše). Krajský soud se s jeho právním názorem plně ztotožňuje. Žalobce ostatně ani v žalobě nyní netvrdí a nedokládá nic konkrétního, co by mohlo závěr o nenařízení ústního jednání v přestupkovém řízení zvrátit.
27. Námitka, že správní orgány porušily práva žalobce, pokud na jeho návrh Magistrát nenařídil ústní jednání, je proto nedůvodná.

IV. b) Doručení a povědomost žalobce o rozhodnutí o zákazu činnosti

28. Žalobce namítá, že vůbec netušil o uloženém zákazu řízení motorových vozidel. MÚ Znojmo mu měl chybně doručovat na adresu trvalého pobytu, ačkoliv mu žalobce podle svých slov sdělil jinou adresu, kde se zdržuje.
29. Žalobce v průběhu přestupkového řízení vedeného Magistrátem tuto svoji argumentaci správně vznášel na „vedlejší procesní koleji“ u MÚ Znojmo a KÚ JMK. Magistrát kvůli tomuto paralelně vedenému řízení také správně přerušil přestupkové řízení, které je předmětem této věci. Pro posouzení, zda žalobce spáchal přestupek řízení motorového vozidla, totiž bylo stěžejní vyčkat, zda přeci jen nebude pokračovat řízení o přestupku žalobce, pro který MÚ Znojmo původně vydal rozhodnutí o zákazu řízení. Pokud by žalobce se svojí argumentací v tomto paralelním řízení uspěl, rozhodnutí o zákazu řízení mohlo pozbýt právní moci.
30. Žalobce ovšem v uvedeném paralelním řízení neuspěl. Magistrát proto musel v jím vedeném řízení pracovat s tím, že rozhodnutí o zákazu řízení nabylo dne 30. 5. 2017 právní moci a žalobce v den kontroly policií (tj. 5. 8. 2017) nadále neměl řidičské oprávnění, o jehož vrácení si požádal až o několik dní později. Tím žalobce i podle krajského soudu bez pochyb porušil § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu, podle kterého může motorové vozidlo řídit pouze osoba, která je držitelem příslušného řidičského oprávnění. Osoba, která řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu není držitelem příslušného řidičského oprávnění, pak podle § 125c odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu páchá přestupek. To vše se přesně stalo i v této věci.
31. Na právě uvedeném nemůže nic změnit ani argumentace žalobce, která mířila spíše do onoho paralelně vedeného řízení, ve kterém MÚ Znojmo neshledal důvody, pro které by rozhodnutí o zákazu řízení bylo nutné považovat za nedoručené. Jelikož rozhodnutí o zákazu řízení nadále má právní moc, musel z toho v tomto řízení při přezkumu rozhodnutí Magistrátu a žalovaného vycházet i krajský soud.
32. Nad rámec toho krajský soud dodává, že pokud žalobce tvrdí, že MÚ Znojmo sdělil adresu pro doručování, pak to z dostupného spisového materiálu neplyne. Naopak se z něj podává, že šlo jen o doručování informací o možnostech úhrady pokuty ve vztahu k jinému přestupkovému řízení, které probíhalo o mnoho dříve. Tak jako tak nemohla tato argumentace v tomto řízení obstát.

33. Námitka, že žalobce nevěděl o rozhodnutí o zákazu řízení pro chyby MÚ Znojmo při doručování, je proto taktéž nedůvodná.

V. Závěr a náklady řízení

34. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
35. O nákladech řízení rozhodl v souladu s § 60 s. ř. s. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává přímo u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 27. ledna 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.